CURTEA DE APEL BĂLŢI

Dosarul nr.1a-66/2022 Judecătoria Bălţi
Sediul *****
Judecător Balan D.

D E C I Z I E
ÎN NUMELE LEGII

15 noiembrie anul 2023 municipiul Bălţi

Colegiul penal al Curţii de Apel Bălţi
Avînd în componenţa sa :
Preşedintele şedinţei de judecată Rotaru Ala
Judecătorii: Burdeniuc Ruslana, Pușca Dumitru
Grefier Cernauţan Mihail
Cu participarea:
Procurorului Dubăsari Valeriu
Avocaţilor Uncu Natalia, Guţu Tatiana, Chiriac Stela

Judecînd în ordine de apel în şedinţă publică apelurile declarate de procurorul în Procuratura raionului ***** Ramaşcan Marian şi inculpatul Bordei Gheorghe împotriva sentinţei Judecătoriei Bălţi Sediul ***** din 11.11.2021, în cauza penală în privinţa lui

Nabiev Siovuş, născut la *****, originar şi domiciliat în satul *****, raionul *****, studii medii speciale, nesupus serviciului militar, necăsătorit, neangajat în câmpul muncii, la evidenţa medicului psihiatru sau narcolog nu se află, cetăţean al Republicii Moldova, anterior nejudecat;

- a fost achitat de sub învinuirea formulată în baza art.287 al.(2) lit.b) Cod penal din motiv că fapta nu a fost săvârşită de inculpat.

Bordei Gheorghe, născut la *****, originar şi domiciliat în satul *****, raionul *****, studii medii incomplete, nesupus serviciului militar, necăsătorit, neangajat în câmpul muncii, cetăţean al Republicii Moldova, anterior judecat prin sentinţa judecătoriei Bălţi Sediul ***** din 24.08.2020 în baza art.287 al.(2) lit.b) şi art.152 al.(2) lit.e) CP la pedeapsa sub formă de închisoare în mărime de 2 ani, iar în temeiul art.90 CP executarea pedepsei a fost suspendată pe un termen de 1 an;

- a fost recunoscut vinovat în săvîrşirea infracţiunii prevăzute de art.287 al.(2) lit.b) Cod penal cu stabilirea pedepsei sub formă de închisoare pe un termen de 1 (unu) an.

În temeiul art.85 al.(1) Cod penal, pentru concurs de sentinţe, prin cumul parţial al pedepselor aplicate, prin cumularea pedepselor stabilite prin sentinţa respectivă şi prin sentinţa

Judecătoriei Bălţi Sediul ***** din 24.08.2020, s-a stabilit lui Gheorghe Bordei pedeapsa definitivă sub formă de închisoare pe un termen de 2 (doi) ani şi 3 (trei) luni.

În temeiul art.72 al.(5) Cod penal, pedeapsa închisorii stabilită conform prezentei sentinţei de către Gheorghe Bordei urmează a fi executată în penitenciar de tip semiînchis (eroare corectată prin încheierea Judecătoriei Bălţi Sediul ***** din 12.11.2021 (f.d. 156-157, vol. II).

În baza art.90 Cod penal, executarea pedepsei aplicate faţa de Gheorghe Bordei s-a suspendat condiţionat pe un termen de probă de 3 (trei) ani.

În temeiul art.90 al.(6) lit.a) Cod penal, inculpatul Gheorghe Bordei s-a obligat să nu-şi schimbe domiciliul fără acordul organului competent.

Conform art.261 Cod de executare, exercitarea controlului privind comportamentul şi executarea pedepsei de către Gheorghe Bordei, inclusiv respectarea restricţiei stabilite de instanţă pe perioada pentru care a fost suspendată executarea pedepsei, se va asigura de către organului de probaţiune în a cărui rază teritorială se află domiciliul condamnatului.

S-a aplicat în privinţa lui Gheorghe Bordei măsura preventive - obligaţiunea de nepărăsire a ţării, care se menţine până la intrarea sentinţei în vigoare.

Frunză Andrei, născut la *****, originar şi domiciliat în satul *****, raionul *****, studii medii speciale, supus serviciului militar, necăsătorit, neangajat în câmpul muncii, cetăţean al Republicii Moldova, anterior judecat prin sentinţa Judecătoriei Bălţi Sediul ***** din 24.08.2020 în baza art.287 al.(2) lit.b) şi art.152 al.(2) lit.e) CP, fiindu-i stabilită pedeapsa sub formă de închisoare în mărime de 2 ani şi 3 luni, iar în temeiul art.90 CP, executarea pedepsei a fost suspendată pe un termen de 1 an şi 6 luni.

- a fost recunoscut vinovat în săvîrşirea infracţiunii prevăzute de art.287 al.(2) lit.b) Cod penal cu stabilirea pedepsei sub formă de închisoare pe un termen de 2 (doi) ani.

În temeiul art.85 al.(1) Cod penal, pentru concurs de sentinţe, prin cumul parţial al pedepselor aplicate, prin cumularea pedepselor stabilite prin sentinţa respectivă şi prin sentinţa Judecătoriei Bălţi Sediul ***** din 24.08.2020, s-a stabilit lui Andrei Frunză pedeapsa definitivă sub formă de închisoare pe un termen de 3 (trei) ani.

În temeiul art.72 al.(3) Cod penal, pedeapsa închisorii stabilită conform prezentei sentinţe de către Andrei Frunză urmează a fi executată în penitenciar de tip semiînchis.

În baza art.90 Cod penal, executarea pedepsei aplicate faţă de Andrei Frunză s-a suspendat condiţionat pe un termen de probă de 4 (patru) ani.

În temeiul art.90 al.(6) lit.a) Cod penal, inculpatul Andrei Frunză s-a obligat să nu-şi schimbe domiciliul fără acordul organului competent.

Conform art.261 Cod de executare, exercitarea controlului privind comportamentul şi executarea pedepsei de către Frunză Andrei inclusiv respectarea restricţiei stabilite de instanţă pe perioada pentru care a fost suspendată executarea pedepsei, se va asigura de către organului de probaţiune în a cărui rază teritorială se află domiciliul condamnatului.

S-a aplicat în privinţa lui Andrei Frunză măsura preventive - obligaţiunea de nepărăsire a ţării, care se menţine pînă la intrarea sentinţei în vigoare.

Onceanu Serghei, născut la *****, originar şi domiciliat în satul *****, raionul *****, studii medii speciale, nesupus serviciului militar, necăsătorit, neangajat în câmpul muncii, cetăţean al Republicii Moldova, anterior judecat, antecedentele penale stinse;

- a fost recunoscut vinovat în săvîrşirea infracţiunii prevăzute de art.287 al.(2) lit.b) Cod penal cu stabilirea pedepsei sub formă de amendă în mărime de 750 (şapte sute cincizeci) unităţi convenţionale, ceea ce constituie 37500 (treizeci şi şapte mii cinci sute) lei, ce urmează a fi achitată în beneficiul statului.

Potrivit art.64 al. (3/1) Cod penal s-a explicat lui Serghei Onceanu că, este în drept, în termen de cel mult 3 zile lucrătoare din momentul în care hotărîrea devine executorie, să achite jumătate din suma amenzii indicate, în acest caz va fi considerat că sancţiunea amenzii este executată integral.

S-a aplicat în privinţa lui Serghei Onceanu măsura preventivă obligaţiunea de nepărăsire a ţării, care se menţine pînă la intrarea sentinţei în vigoare.

S-au admis în principiu acţiunele civile depuse de către părţile vătămate ***** *****, *****, ***** şi ***** împotriva inculpaţilor Gheorghe Bordei, Andrei Frunză şi Serghei Onceanu în procesul penal respectiv, urmând ca asupra cuantumului prejudiciului să se expună instanţa civilă.

S-au respins ca neîntemeiate acţiunele civile depuse de către părţile vătămate ***** *****, *****, ***** şi ***** împotriva inculpatului Siovuş Nabiev în procesul penal respectiv.

Procedura de citare legal executată.

Termenul de judecare a cauzei în instanţa de fond: 11.03.2021-11.11.2021.
Termenul de judecare a cauzei în ordine de apel: 21.01.2022-20.12.2023.

Cercetând fondul apelului, Colegiul penal –

C O N S T A T Ă:

Pentru a se pronunţa în sensul celor expuse mai sus instanţa de fond a reţinut, că inculpatul ***Gheorghe Bordei***, în noaptea spre 16 noiembrie 2019, acţionând din intenţii huliganice, de comun acord şi împreună cu Andrei Frunză, Serghei Onceanu şi *Siovuş Nabiev*, toţi fiind în stare de ebrietate alcoolică avansată, mergând pe o stradă din satul *****, raionul *****, încălcînd grosolan ordinea publică care s-a manifestat prin încălcarea normelor de drept, etice şi morale de comportare în societate, exprimând o vădită lipsă de respect faţă de societate, manifestând o obrăznicie deosebită şi demonstrându-şi bravura, conştientizând caracterul prejudiciabil al acţiunilor sale, prevăzând urmările lor şi dorind în mod conştient survenirea acestora, au deteriorat gardul confecţionat din lemn a gospodăriei lui *****, gardul din lemn a gospodăriei lui *****, gardul din lemn a gospodăriei lui *****, gardul din metal a gospodăriei lui *****, gardul din fortan a gospodăriei lui ***** *****, iar apoi, au arunca cu pietre geamurile casei lui *****, care au fost sparte, iar cioburile de sticlă au deteriorate un dulap din interiorul casei acesteia, acţiuni, care prin conţinutul lor se deosebesc printr-un cinism deosebit.

Inculpatul ***Andrei Frunză***, în noaptea spre 16 noiembrie 2019, acţionând din intenţii huliganice, de comun acord şi împreună cu Serghei Onceanu, minorul Gheorghe Bordei şi *Siovuş Nabiev*, toţi fiind în stare de ebrietate alcoolică avansată, mergând pe o stradă din satul *****, raionul *****, încălcînd grosolan ordinea publică care s-a manifestat prin încălcarea normelor de drept, etice şi morale de comportare în societate, exprimând o vădită lipsă de respect faţă de societate, manifestând o obrăznicie deosebită şi demonstrându-şi bravura, conştientizând caracterul prejudiciabil al acţiunilor sale, prevăzând urmările lor şi dorind în mod conştient

survenirea acestora, au deteriorat gardul confecţionat din lemn a gospodăriei lui *****, gardul din lemn a gospodăriei lui *****, gardul din lemn a gospodăriei lui *****, gardul din metal a gospodăriei lui *****, gardul din fortan a gospodăriei lui ***** *****, iar apoi, au arunca cu pietre geamurile casei lui *****, care au fost sparte, iar cioburile de sticlă au deteriorate un dulap din interiorul casei acesteia, acţiuni, care prin conţinutul lor se deosebesc printr-un cinism deosebit.

Inculpatul ***Serghei Onceanu***, în noaptea spre 16 noiembrie 2019, acţionând din intenţii huliganice, de comun acord şi împreună cu Andrei Frunză, minorul Gheorghe Bordei şi *Siovuş Nabiev*, toţi fiind în stare de ebrietate alcoolică avansată, mergând pe o stradă din satul *****, raionul *****, încălcînd grosolan ordinea publică care s-a manifestat prin încălcarea normelor de drept, etice şi morale de comportare în societate, exprimând o vădită lipsă de respect faţă de societate, manifestând o obrăznicie deosebită şi demonstrându-şi bravura, conştientizând caracterul prejudiciabil al acţiunilor sale, prevăzând urmările lor şi dorind în mod conştient survenirea acestora, au deteriorat gardul confecţionat din lemn a gospodăriei lui *****, gardul din lemn a gospodăriei lui *****, gardul din lemn a gospodăriei lui *****, gardul din metal a gospodăriei lui *****, gardul din fortan a gospodăriei lui ***** *****, iar apoi, au arunca cu pietre geamurile casei lui *****, care au fost sparte, iar cioburile de sticlă au deteriorate un dulap din interiorul casei acesteia, acţiuni, care prin conţinutul lor se deosebesc printr-un cinism deosebit.

La fel, instanţa a constatat că, ***Siovuş Nabiev*** se învinuieşte de organul de urmărire penală pentru faptul că, în noaptea spre 16 noiembrie 2019, acţionând din intenţii huliganice, de comun acord şi împreună cu Serghei Onceanu, minorul Gheorghe Bordei şi Andrei Frunză, toţi fiind în stare de ebrietate alcoolică avansată, mergând pe o stradă din satul *****, raionul *****, încălcînd grosolan ordinea publică care s-a manifestat prin încălcarea normelor de drept, etice şi morale de comportare în societate, exprimând o vădită lipsă de respect faţă de societate, manifestând o obrăznicie deosebită şi demonstrându-şi bravura, conştientizând caracterul prejudiciabil al acţiunilor sale, prevăzând urmările lor şi dorind în mod conştient survenirea acestora, au deteriorat gardul confecţionat din lemn a gospodăriei lui *****, gardul din lemn a gospodăriei cet. *****, gardul din lemn a gospodăriei lui *****, gardul din metal a gospodăriei lui *****, gardul din fortan a gospodăriei lui ***** *****, iar apoi, au arunca cu pietre geamurile casei lui *****, care au fost sparte, iar cioburile de sticlă au deteriorate un dulap din interiorul casei acesteia, acţiuni, care prin conţinutul lor se deosebesc printr-un cinism deosebit.

La fel instanţa de fond a reţinut, că acţiunile lui Siovuş Nabiev, Serghei Onceanu, Andrei Frunză, Gheorghe Bordei, au fost calificate de către organul de urmărire penală în baza art.287 al.(2) lit.b) Cod penal - huliganismul, adică acţiunile intenţionate care încalcă grosolan ordinea publică, însoţite de aplicarea violenţei asupra persoanelor sau de ameninţarea cu aplicarea unei asemenea violenţe, precum şi acţiunile care, prin conţinutul lor, se deosebesc printr-un cinism sau obrăznicie deosebită, săvârşit de două sau mai multe persoane.

Instanţa de fond a pronunţat sentinţa în cauză.

Împotriva sentinţei în termen a declarat apel procurorul în Procuratura raionului ***** Ramaşcan Marian, care consideră sentinţa în cauză ilegală şi urmează a fi casată din următoarele considerente:

-instanţa de judecată tendenţios a apreciat probele examinate atât în cadrul urmăririi penale cât şi în şedinţa de judecată, inversîndu-le şi în cele din urmă, a pronunţat o sentinţă ilegală;

-astfel, instanţa de judecată a pus la baza sentinţei de achitare a inculpatului Nabiev Siovuş declaraţiile acestuia făcute în instanţa de judecată, precum şi declaraţiile inculpatului Onceanu Serghei, care de asemenea nu şi-a recunoscut vinovăţia de comiterea infracţiunii incriminate, dar a declarat că, după ce au consumat băuturi alcoolice la domiciliul bunelului său, împreună cu ceilalţi inculpaţi şi cu Şcolnic Eduard, aproximativ la ora 01.00, primul a plecat Nabiev Siovuş, iar apoi Şcolnic Eduard;

-prin urmare, instanţa de judecată pe de o parte a dat o apreciere critică declaraţiilor inculpaţilor Bordei Gheorghe, Onceanu Serghei şi Frunză Andrei cu privire la faptul că,în timpul care se referă la evenimentul faptei nu au deteriorat careva bunuri şi a constatat vinovăţia acestora, însă pe de altă parte, acceptă versiunea inculpatului Onceanu Serghei care a comunicat că Nabiev Siovuş a plecat înaintea lor şi nu a mers împreună cu ei pe stradă;

-în urma analize probelor instanţa a evitat să constate, că deşi martorul minor *****fiind audiat în şedinţa de judecată a comunicat că nu ţine minte unde era Nabiev Siovuş, probabil a plecat primul, însă când au fost date citirii declaraţiilor lui făcute la urmărirea penală, el a confirmat că în cadrul audierii sale în cadrul urmăririi penale a comunicat adevărul. Astfel, fiind audiat în cadrul urmăririi penale în calitate de martor, minorul Şcolnic Eduard, în prezenţa mamei sale, a comunicat că, mergând pe stradă, după ce s-a îndepărtat de Bordei Gheorghe, Frunză Andrei, Onceanu Serghei şi Siovuş, auzea cum ei deteriorau gardurile;

-astfel, în cadrul audierii sale, care a avut loc în scurt timp după comiterea infracţiunii, martorul minor *****atestă faptul că Nabiev Siovuş era împreună cu ceilalţi inculpaţi, când a auzit cum au fost deteriorate gardurile şi alte bunuri ale părţilor vătămate;

-mai mult decît atît, chisr şi inculpatul Frunză Andrei fiind audiat în şedinţa de judecată a comunicat, că într-o zi a lunii noiembrie 2019 a mers împreună cu Bordei Gheorghe la un bar din s.***** r.*****, unde s-a întâlnit cu Nabiev Siovuş şi Onceanu Serghei, după care împreună cu aceştia au mers la domiciliul bunelului ultimului, unde au consumat băuturi alcoolice, apoi cu toţii au mers acasă;

-în acest context consideră, că din analiza probelor acumulate în cadrul urmăririi penale şi examinate în cadrul cercetărilor judecătoreşti rezultă cu certitudine participarea inculpatului Nabiev Siovuş la comiterea infracţiunii împreună cu inculpaţii Frunză Andrei, Onceanu Serghei şi Bordei Gheorghe;

-în ceea ce ţine de acţiunile civile înaintate de către părţile vătămate consideră, că instanţa de judecată neîntemeiat a respins solicitarea procurorului şi nu a dispus încasarea în mod solidar de la inculpaţi a prejudiciului material cauzat prin infracţiune;

-în motivarea soluţiei adoptate instanţa a reţinut că nu au fost prezentate probe suficiente privind mărimea prejudiciului cauzat prin infracţiune. De altfel, părţile vătămate au relatat instanţei despre cheltuielile suportate pentru restabilirea bunurilor deteriorate, sume care sunt adecvate lucrărilor efectuate;

-conform prevederilor art.225 judecarea acţiunii civile în procesul penal, indiferent de valoarea acţiunii, se efectuează de către instanţa de competenţa căreia este cauza penală;

-la adoptarea sentinţei de acuzare sau de aplicare a măsurilor de constrîngere cu caracter medical, instanţa soluţionează şi acţiunea civilă prin admiterea ei, totală sau parţială, ori prin respingere. Odată cu soluţionarea cauzei penale, judecătorul este obligat să soluţioneze acţiunea civilă;

-or, neîncasarea pagubei suportate în urma infracţiunii, inevitabil va duce la neâncrederea părţilor vătămate în actul de justiţie;

-în aceste împrejurări consideră că instanţă şi în acest caz a demonstrat o examinare şi o analiză unilaterală şi tendenţioasă a probelor părţii apărării, cărora le-a dat o apreciere în interesul acesteia.

Solicită admiterea apelului, casarea sentinţei Judecătoriei Bălţi Sediul ***** din 11.11.2021, rejudecarea cauzei şi pronunţarea unei noi hotărîri, potrivit modului stabilit pentru prima instanţă, prin care Nabiev Siovuş Dilovar să fie recunoscut vinovat de săvîrşirea infracţiunii prevăzute de art.287 al.(2) lit. b) Cod penal şi a-i stabili o pedeapsă în limitele prevăzute la acest articol sub formă de amendă în mărime de 750 unităţi convenţionale. Admiterea acţiunilor civile înaintate de către părţile vătămate şi a încasa în mod solidar de la inculpaţii Bordei Gheorghe, Onceanu Serghei, Frunză Andrei şi Nabiev Siovuş a prejudiciului material cauzat prin infracţiune în beneficiul lui ***** ***** a sumei de 5000 lei, în beneficiul lui ***** a sumei de 2000 lei, în beneficiul lui ***** a sumei de 2000 lei şi în beneficiul lui ***** a sumei de 5200 lei.

În termen sentinţa instanţei de fond a fost contestată cu apel şi de către inculpatul Bordei Gheorghe, care nu este de acord cu sentinţa pe care o consideră pasibilă a fi anulată din următoarele motive:

-sub aspectul elementelor constitutive ale infracţiunii încriminate probele administrate de către organul de urmărire penală, cercetate în şedinţa de judecată, atestă că nu s-au constatat faptele infracţionale încriminate, respectiv ne fiind dovedit faptul că a comis infracţiunea prevăzută de art.287 al.(2) lit.b) CP;

-vinovăţia persoanei în săvârşirea faptei se consideră dovedită numai în cazul cînd instanţa de judecată călăuzindu-se pe principiul prezumţiei nevinovăţiei cercetând nemijlocit toate probele prezentate, iar îndoielile care nu pot fi înlăturate fiind interpretate în favoarea inculpatului şi în limita unei proceduri legale, a dat răspuns la toate chestiunile prevăzute în art.385 CPP;

-faţă de cele ce preced, reţine că efectuarea unei anchete ineficiente afectează grav dreptul părţilor asupra unui proces echitabil, consacrat de art.6 CEDO;

-în rezultatul examinării probelor şi a declaraţiilor martorilor în cadrul cercetării judecătoreşti prin prisma coroborării, vinovăţia în comiterea faptei prevăzute de art 287 al.(2) lit.b) CP n-a fost dovedită;

-potrivit prevederilor art.8 CPP concluziile despre vinovăţia persoanei de săvârşirea infracţiunii nu pot fi întemeiate pe presupuneri. Toate dubiile în probarea învinuirii care nu pot fi înlăturate, în condiţiile prezentului cod, se interpretează în favoarea bănuitului, învinuitului, inculpatului;

-la data adoptării sentinţei a fost executată pe deplin sentinţa anterioară adoptată de Judecătoria ***** din 24.08.2020, fapt ce se confirmă prin certificatul eliberat de organul de probaţiune;

-la fel incorect instanţa a aplicat art.85 Cod penal, deoarece fapta respectivă a fost comisă înainte de fapta pentru care a fost condamnat prin sentinţa din 24.08.2020 şi nu urma să alipească pedeapsa anterioară în situaţia dacă ar fi demonstrată vinovăţia.

Solicită admiterea apelului, casarea totală a sentinţei Judecătoriei Bălţi Sediul ***** din 11.11.2021, cu pronunţarea unei noi hotărîri, potrivit modului stabilit, pentru prima instanţă, prin care să fie achitat din motiv că fapta nu a fost comisă de inculpat.

Procurorul participant Dubăsari Valeriu în şedinţa instanţei de apel a susţinut apelul declarat de procuror şi a solicitat admiterea acestuia din motivele invocate doar în ce priveşte achitarea inculpatului Nabiev Siovuş, cu rejudecarea cauzei şi pronunţarea unei noi hotărâri, prin

care inculpatului Nabiev Siovuş să îi fie stabilită pedeapsa sub formă de 750 unităţi convenţionale în baza art.287 al.(2) lit.b) Cod penal RM, cu liberarea ultimului de executarea pedepsei penale în baza Legii cu privire la amnistia. Solicită admiterea cererii de apel depusă de către inculpatul Bordei Gheorghe, dar din alte motive decât cele invocate în apel, cu liberarea ultimului de executarea pedepsei penale stabilită prin aceeaşi sentinţă şi prin extindere aplicarea legii cu privire la amnistie în privinţa celor doi inculpaţi: Frunză Andrei şi Onceanu Serghei, cu liberarea lor de executarea pedepsei penale stabilită prin sentinţa instanţei de fond.

Inculpatul Bordei Gheorghe în şedinţa instanţei de apel nu s-a prezentat, dar a depus în instanţa de apel cerere prin care a solicitat examinarea cauzei în lipsa sa dat fiind că se află la muncă peste hotarele ţării (f.d.197, vol.II), interesele şi drepturile sale fiind reprezentate şi apărate de către avocatul Guţu Tatiana, considerente din care Colegiul penal a considerat posibilă examinarea cauzei în lipsa inculpatului Bordei Gheorghe.

Inculpatul Nabiev Siovuş în şedinţa instanţei de apel nu s-a prezentat, dar a depus în instanţa de apel cerere prin care a solicitat examinarea cauzei în lipsa sa (f.d.229, vol.II), interesele şi drepturile sale fiind reprezentate şi apărate de către avocatul Chiriac Stela, considerente din care Colegiul penal a considerat posibilă examinarea cauzei în lipsa inculpatului Nabiev Siovuş.

Inculpatul Frunză Andrei în şedinţa instanţei de apel nu s-a prezentat, dar a depus în instanţa de apel cerere prin care a solicitat examinarea cauzei în lipsa sa (f.d.241, vol.II), interesele şi drepturile sale fiind reprezentate şi apărate de către avocatul Uncu Natalia, considerente din care Colegiul penal a considerat posibilă examinarea cauzei în lipsa inculpatului Frunză Andrei.

Inculpatul Onceanu Serghei în şedinţa instanţei de apel nu s-a prezentat, dar a depus în instanţa de apel cerere prin care a solicitat examinarea cauzei în lipsa sa dat fiind că se află peste hotarele ţării şi este în imposibilitate de a se prezenta (f.d.244, vol.II), interesele şi drepturile sale fiind reprezentate şi apărate de către avocatul Uncu Natalia.

Conducîndu-se de prevederile art.321 al.(2) Cod de procedură penală, judecarea cauzei în lipsa inculpatului poate avea loc cînd inculpatul solicită judecarea cauzei în lipsa sa, astfel instanţa de apel a considerat posibil de a judeca cauza în lipsa inculpaţilor, cu participarea apărătorilor, în scopul netergiversării judecării cauzei şi suportării cheltuielilor adăugătoare.

În instanţa de apel inculpaţii Bordei Gheorghe, Nabiev Siovuş, Frunză Andrei au depus cereri prin care au solictat aplicarea în privinţa lor Legii nr.243 din 24.12.2021 privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea Independenţei Republicii Moldova (f.d.211, 229,241 vol.II).

Avocatul Guţu Tatiana în şedinţa instanţei de apel a susţinut apelul declarat de inculpatul Bordei Gheorghe şi a solicitat admiterea acestuia, menţionând că reieşind din circumstanţele care au intervenit ulterior şi anume a termenului de examinare a cauzei, având în vedere faptul că la momentul comiterii infracţiunii Bordei Gheorghe era minor, în temeiul art.60 CP prescripţia de tragere la răspundere penală curge în jumătate, motiv din care consideră că la momentul dat cauza poate fi încetată în baza expirării termenului de tragere la răspundere penală. Din aceste motive solicită admiterea apelului din alte motive decât cele invocate. referitor la apelul declarat de procuror a indicat că lasă soluţionarea acestuia la discreţia instanţei.

Avocatul Uncu Natalia în interesele inculpaţilor Onceanu Serghei şi Frunză Andrei în şedinţa instanţei de apel a solicitat menţinerea fără modificări a sentinţei în privinţa lui Frunză Andrei, cu aplicarea în privinţa inculpatului Onceanu Serghei a actului amnistiei.

Avocatul Chiriac Stela în interesele inculpatului Nabiev Siovuş a susţinut cererea înaintată cu privire la aplicarea amnistiei şi a solicitat aplicarea legii cu privire la amnistie în privinţa acestuia. Referitor la acţiunea civilă pe caz a solicitat să fie lăsată în procedură separată.

Audiind participanţii la proces, verificînd argumentele invocate în apeluri prin prizma probelor administrate, legalitatea şi temeinicia hotărîrii atacate, Colegiul penal ajunge la concluzia că apelurile declarate de procurorul în Procuratura raionului ***** Ramaşcan Marian şi inculpatul Bordei Gheorghe urmează a fi admise, cu casarea parţială a sentinţei şi pronunţarea unei noi hotărîri, potrivit modului stabilit pentru prima instanţă, din considerentele enunţate în continuare în prezenta decizie.

În conformitate cu art.415 al.(1) pct.2) CPP RM, instanţa de apel judecînd cauza, admite apelul, casînd sentinţa parţial sau total, inclusiv din oficiu, în baza art.409 al.(2), şi pronunţă o nouă hotărîre, potrivit modului stabilit pentru prima instanţă.

Conform art.409 al.(1) CPP RM se reglementează, că instanţa de apel judecă apelul numai cu privire la persoana care l-a declarat şi la persoana la care se referă declaraţia de apel şi numai în raport cu calitatea pe care apelantul o are în proces.

Colegiul penal menţionează şi prevederile art.409 al.(2) CPP RM, potrivit căruia se indică, că în limitele prevederilor arătate în alin.(1), instanţa de apel este obligată ca, în afară de temeiurile invocate şi cererile formulate de apelant, să examineze aspectele de fapt şi de drept ale cauzei, însă fără a înrăutăţi situaţia apelantului.

Potrivit art.414 al.(1) CPP RM, instanţa de apel, judecînd apelul, verifică legalitatea şi temeinicia hotărîrii atacate în baza probelor examinate de prima instanţă, conform materialelor din cauza penală, şi în baza oricăror probe noi prezentate instanţei de apel.

Art.414 al.(2) CPP RM reglementează, că instanţa de apel verifică declaraţiile şi probele materiale examinate de prima instanţă prin citirea lor în şedinţa de judecată, cu consemnarea în procesul-verbal.

Conform art.414 al.(4) CPP RM, în vederea soluţionării apelului, instanţa de apel poate da o nouă apreciere probelor.

Conform art.101 al.(1,3) CPP, fiecare probă urmează să fie apreciată din punct de vedere al pertinenţei, concludenţei, utilităţii şi veridicităţii ei, iar toate probele în ansamblu-din punct de vedere al coroborării lor şi nici o probă nu are o valoare dinainte stabilită pentru organul de urmărire penală sau instanţa de judecată.

Colegiul penal ţine să indice, că potrivit prevederilor art.385 al.(1) CPP RM sunt stabilite chestiunile pe care trebuie să le soluţioneze instanţa de judecată la adoptarea sentinţei, în următoarea consecutivitate, printre care:

1) dacă a avut loc fapta de săvîrşirea căreia este învinuit inculpatul;

2) dacă această faptă a fost săvîrşită de inculpat;

3) dacă fapta întruneşte elementele infracţiunii şi de care anume lege penală este prevăzută ea;

4) dacă inculpatul este vinovat de săvîrşirea acestei infracţiuni.

Colegiul penal ajunge la concluzia, că judecînd cauza penală prezentă de învinuire a lui Nabiev Siovuş în baza art.287 al.(2) lit.b) Cod penal RM, instanţa de fond nu a verificat complet, sub toate aspectele şi în mod obiectiv circumstanţele cauzei şi nu a dat probelor administrate o apreciere legală din punct de vedere al pertinenţei, concludenţei, utilităţii şi veridicităţii lor, iar toate în ansamblu din punct de vedere al coroborării lor, concluzia instanţei privind achitarea inculpatului fiind una eronată.

Colegiul penal consideră la fel că instanţa de fond fără just temei şi nemotivat a respins probele administrate de organul de urmărire penală, prezentate de acuzare şi examinate în şedinţa de judecată, în aspectul dat concluzia instanţei de fond nu se bazează pe date obiective şi prevederile legale.

Verificînd hotărîrea adoptată de prima instanţă Colegiul penal constată, că deşi în partea descriptivă a sentinţei este indicat că: „….inculpatul ***Gheorghe Bordei***, în noaptea spre 16 noiembrie 2019, acţionând din intenţii huliganice, de comun acord şi împreună cu Andrei Frunză, Serghei Onceanu şi ***Siovuş Nabiev***....încălcînd ***grosolan*** ordinea publică.... acţiuni care prin conţinutul lor se deosebesc printr-un ***cinism*** deosebit ”; „....***Andrei Frunză***, în noaptea spre 16 noiembrie 2019, acţionând din intenţii huliganice, de comun acord şi împreună cu Serghei Onceanu, minorul Gheorghe Bordei şi ***Siovuş Nabiev***,..... încălcînd ***grosolan*** ordinea publică.... acţiuni care prin conţinutul lor se deosebesc printr-un ***cinism*** deosebit”; „.....***Serghei Onceanu***, în noaptea spre 16 noiembrie 2019, acţionând din intenţii huliganice, de comun acord şi împreună cu Andrei Frunză, minorul Gheorghe Bordei şi ***Siovuş Nabiev***... încălcînd ***grosolan*** ordinea publică.... acţiuni care prin conţinutul lor se deosebesc printr-un ***cinism*** deosebit”, în partea descriptivă a sentinţei, instanţa de judecată indică că reţine acţiunile inculpaţilor Bordei Gheorghe, Frunză Andrei şi Onceanu Serghei ca fiind săvîrşite împreună cu Nabiev Siovuş şi ca fiind dovedită, or, potrivit prevederilor art.394 CPP, partea descriptivă a sentinţei de condamnare trebuie să cuprindă descrierea faptei criminale, considerată ca fiind dovedită, indicîndu-se locul, timpul, modul săvîrşirii ei, forma şi gradul de vinovăţie, motivele şi consecinţele infracţiunii.

Ulterior, în partea descriptivă a sentinţei indică că în ce priveşte inculpatul Siovuş Nabiev a ajuns la concluzia de achitare a acestuia de sub învinuirea formulată, deşi anterior a reţinut că toţi patru inculpaţi - Bordei Gheorghe, Frunză Andrei, Nabiev Siovuş şi Onceanu Serghei au comis fapta infracţională de huligaism împreună la data de 16.11.2019.

În astfel de situaţie, instanţa de apel va proceda conform prevederilor art.415 al.(1) pct.2) CPP – „admite apelul, casînd sentinţa parţial, din oficiu, în baza art.409 al.(2), şi pronunţă o nouă hotărîre, potrivit modului stabilit, pentru prima instanţă”.

Această situaţie rezultă şi din explicaţiile pct.21 al Hotărîrii Plenului Curţii Supreme de Justiţie nr.22 din 12.12.2005 „Cu privire la practica judecării cauzelor penale în ordine de apel” modificată prin Hotărîrea Plenului CSJ nr.4 din 30.03.2009, conform căruia „în cazul cînd prima instanţă nu a respectat prevederile art.394 CPP privind întocmirea sentinţei, însă în fapt probele au fost cercetate, instanţa de apel, casînd sentinţa din acest motiv, va continua prin rejudecare cauzei aprecierea tuturor împrejurărilor şi, respectînd normele procedurale (art.393-397 CPP), va pronunţa o nouă hotărîre conform ordinii stabilite pentru prima instanţă”.

De rînd cu aceasta, Colegiul penal reţine, că potrivit pct.14.2 a Hotărîrii Plenului CSJ nr.22 din 12.12.2005 „Cu privire la practica examinării cauzelor penale în ordine de apel”, completată prin hotărîrea nr.10 din 24.12.2010, apelul constituind o continuare a judecării fondului cauzei, prevede posibilitatea unei noi aprecieri a probelor administrate în faţa primei instanţe. În cadrul judecţii în apel, se poate proceda la cercetarea suplimentară a probelor administrate de către prima instanţă (care pot fi, de asemenea, apreciate în mod diferit), precum şi la administrarea oricăror probe noi. Instanţa de apel poate adopta una din soluţiile pe care le poate pronunţa prima instanţă, apreciind temeinicia sau netemeinicia învinuirii sau dispunîndm după caz, condamnarea, achitarea inculpatului sau încetarea procesului penal.

Potrivit art.14.7 a hotărîrii nominalizate, chestiunile de fapt asupra cărora s-a pronunţat ori trebuia să se pronunţe prima instanţă şi care, prin apel, se transmit instanţei de apel sînt următoarele:dacă fapta reţinută ori numai imputată a fost săvîrşită ori nu; dacă fapta a fost

comisă de inculpat şi, dacă da, în ce împrejurări a fost comisă; în ce constă participaţia, contribuţia materială a fiecărui participant; dacă există circumstanţe atenuante şi agravante; dacă probele corect au fost apreciate; dacă toate în ansamblu au fost apreciate de prima instanţă prin prisma cumulului de probe anexate la dosar, în conformitate cu art.101 CPP.

În ce priveşte chestiunile de drept pe care le poate soluţiona instanţa de apel, acestea sunt: dacă fapta întruneşte elementele infracţiunii; dacă infracţiunea a fost corect calificată; dacă pedeapsa a fost individualizată şi aplicată just; dacă normele de drept procesual, penal, administrativ ori civil au fost corect aplicate.

În cazul în care se constată încălcări ale prevederilor legale referitoare la chestiunile menţionate, hotărîrea instanţei de fond urmează a fi desfiinţată, cu rejudecarea cauzei.

Totodată, instanţa de apel operează şi cu prevederile art.413 alin.(3) CPP, potrivit cărora, instanţa de apel, la cererea părţilor, poate cerceta suplimentar probele administrate în primă instanţă şi poate administra probe noi, coroborate cu prevederile art.414 al.(6) CPP, potrivit cărora, instanţa de apel nu este în drept să-şi întemeieze concluziile pe probele cercetate de prima instanţă dacă ele nu au fost verificate în şedinţa de judecată a instanţei de apel şi nu au fost consemnate în procesul verbal.

În cadrul examinării apelului a fost solicitată de către procurorul Dubăsari Valeriu, în vederea respectării prevederilor procesuale penale, reluarea cercetării judecătoreşti pe caz, cu cercetarea materialelor cauzei penale, cerere care a fost acceptată de către Colegiu, în cadrul şedinţei instanţei de apel fiind cercetate nemijlocit şi sub toate aspectele probele administrate, după cum urmează.

Astfel în cadrul şedinţei instanţei de apel, la solicitarea acuzării, au fost supuse verificării următoarele probele scrise:

VOL.I

-procesul-verbal de sesizare despre săvârşirea sau pregătirea pentru săvârşirea infracţiunii din 02.12.2019 (f.d.34, vol.I);

-proces-verbal privind constatarea privind comiterea infracţiunii din 02.12.2019 (f.d.35, vol.I);

-raportul despre primirea informaţiei referitoare la infracţiunii şi incidente din 16.11.2019 (f.d.36, vol.I);

-procesul-verbal de cercetare la faţa locului din 16.11.2019 cu foto tabelă find supus cercetării domiciliul părţii vătămate ***** ***** din satul *****, raionul ***** (f.d.37-39, vol.I);

-raportul despre primirea informaţiei referitoare la infracţiunii şi incidente din 25.11.2019 (f.d.40, vol.I);

-procesul-verbal de cercetare la faţa locului din 25.11.2019 cu foto tabelă, supus cercetării domiciliul părţii vătămate ***** din satul *****, raionul ***** (f.d.41-42, vol.I);

-procesul-verbal de cercetare suplimentară la faţa locului din 07.10.2020 cu foto-tabelă supus cercetării suplimentare domiciliul părţii vătămate ***** din satul *****, raionul ***** (f.d.43-44, vol.I);

-procesul-verbal de cercetare suplimentară la faţa locului din 07.10.2020 cu foto-tabelă supus cercetării domiciliul părţii vătămate ***** din satul *****, raionul ***** (f.d.45-46, vol.I);

-procesul-verbal de cercetare suplimentară la faţa locului din 07.10.2020 cu foto tabelă supus cercetării suplimentare domiciliul părţii vătămate ***** ***** din satul *****, raionul ***** (f.d.47-48, vol.I);

-cerere de la ***** adresată Inspectoratului de Poliţie ***** din 16.11.2019, prin care roagă organele de drept să ia măsuri conform legislaţiei în vigoare cu persoanel necunoscute care în perioada de timp 02.00-03.00 la 16.11.2019 i-au deteriorat gardul confecţionat din metal (f.d.53, vol.I);

- cerere de la ***** adresată Inspectoratului de Poliţie ***** din 16.11.2019, prin care roagă organele de drept să ia măsuri conform legislaţiei în vigoare, precum că la 16.11.2019 în jurul orei 03.00 i-a fost deteriorate gardul de lemn de culoare verde (f.d.55, vol.I);

-cerere de la ***** dresată Inspectoratului de Poliţie ***** din 16.11.2019, prin care roagă organele de drept să ia măsuri conform legislaţiei în vigoare cu persoanele necunoscute care la data de 16.11.2019 în jurul orelor 03.00 i-au deteriorat gardul de lemn (f.d.57, vol.I);

-tichetul Drager în privinţa lui Onceanu Serghei prin care s-a constat gradul de alcoolemie în aerul expirat de 1,34 mg/l (f.d.67, vol.I);

-certificate de cost eliberat de SRL „Zidarul Casei" din satul *****, raionul ***** privind costul unui cub de fortan şi un ştafet de metal pentru gard (f.d.79-81, vol.I);

-cerere şi ordonanţă de recunoaştere în calitate de parte vătămată a lui ***** din 04.12.2019 (f.d.83-84, vol.I);

-cerere şi ordonanţă de recunoaştere în calitate de parte civilă a lui ***** din 04.12.2019 (f.d.86-88, vol.I);

-cerere şi ordonanţă de recunoaştere în calitate de parte vătămată a lui ***** ***** din 04.12.2019 (f.d.91-92, vol.I);

-cerere şi ordonanţă de recunoaştere în calitate de parte civilă a lui ***** ***** din 04.12.2019 (f.d.94-96, vol.I);

-cerere şi ordonanţă de recunoaştere în calitate de parte vătămată a lui ***** din 04.12.2019 (f.d.99-100, vol.I);

- cerere şi ordonanţă de recunoaştere în calitate de parte vătămată a lui ***** din 10.01.2020 (f.d.104-105, vol.I);

-ordonanţă de recunoaştere în calitate de parte vătămată a lui ***** din 11.01.2020 (f.d.113-114, vol.I);

-procesul-verbal de audiere a martorului Nabiev Siovuş cu copia buletinului din 03.01.2021 (f.d.122-123, vol.I);

-sentinţa Judecătoriei Bălţi Sediul ***** din 24.08.2020 în privinţa lui Frunză Andrei şi Bordei Gheorghe (f.d.129-132, vol.I);

-procesul-verbal de confruntare dintre martorul Eduard Şcolnic şi bănuitul Andrei Frunză din 03.12.2020 (f.d.165-166, vol.I);

-procesul-verbal de confruntare dintre martorul Eduard Şcolnic şi bănuitul Bordei Gheorghe din 21.12.2020 (f.d.171-172, vol.I);

- ordonanţă privind încetarea urmăririi penale din 30.09.2016 în privinţa lui Onceanu Serghei în legătură cu intervenirea amnistiei (f.d.179-180, vol.I);

-adeverinţă eliberată de Primăria satului *****, raionul ***** precum că Nabiev Siovuş nu se află pe teritoriul administrat de primărie 02.12.2020 (f.d.190, vol.I);

VOL.II

-declaraţiile părţii vătămate ***** ***** din 29.03.2021 date în instanţa de fond şi suplimentar verificate în instanţa de apel, ea declarînd că nu locuia în casa în care s-au deteriorat bunurile. A doua zi a venit la ea ***** şi i-a comunicat că la casa din vale a fost deteriorat gardul, apoi a venit fina sa ***** şi i-a spus să meargă la casa din vale că i-a fost deteriorat gardul şi a venit poliţia. Inculpatul Sergiu a recunoscut atunci că a deteriorat gardul. În ziua ceea

inculpaţii au tăiat lemne la bunelul lui Sergiu. Cînd a venit poliţia pe alături trecea Sergiu şi cu Nabiev şi cînd i-a văzut Sergiu s-a rîs în faţa lor şi le-a arătat ceva necenzurat. Poliţistul Igor Petrov i-a spus că Sergiu a recunoscut că a deteriorat gardul. Pe data de 16.11.2019 nu a avut careva conflicte cu inculpaţii. În seara respectivă Serghei Onceanu a deteriorat şi gardul lui *****şi l-a reparat. Toate cele relatate le cunoaşte din vorbele care merg prin sat. Consideră că gardul nu putea să se deterioreze de la sine, iar Serghei Onceanu nu putea să se deterioreze de unul singur (f.d.116, vol.II);

-declaraţiile părţii vătămate ***** din 29.03.2021 date în instanţa de fond şi suplimentar verificate în instanţa de apel, ea declarînd că la 17.11.2019, cînd s-a trezit dimineaţa a văzut că gardul este deteriorat, fiind rupte 3 secţii de la gard şi aruncate în mijlocul drumului. În timp ce cu soţul puneau gardul la loc vecinul Ion Zaporojan a văzut cele întâmplate şi a filmat totul. Cunoaşte că inculpaţii prezenţi în sală au rupt gardul, deoarece despre aceasta vorbeşte lumea prin sat (f.d.117, vol.II);

-declaraţiile părţii vătămate ***** din 12.04.2021 date în instanţa de fond şi suplimentar verificate în instanţa de apel, ea declarînd că în toamna anului 2019, în ziua de vineri spre sâmbătă, era în tura de noapte care începe de la orele 16:00- 00:00, iar în jurul orelor 01:15 ajunge acasă. Când a venit de la serviciu gardul era în regulă, iar ulterior dimineaţa, în jurul orei 08:00, vecina i-a spus că gardul ei din metal este deteriorat. Pentru gard a achitat 10 000 lei, iar prejudiciul cauzat prin deteriorarea acestuia este de 2000 lei. Lumea prin sat vorbeşte că Serghei Onceanu şi Siovuş Nabiev puteau să deterioreze gardul. Dimineaţa a văzut că gardurile au fost deteriorate şi la ***** *****, şi la ***** Fiodor (f.d.118, vol.II);

-declaraţiile martorului *****din 24.05.2021 date în instanţa de fond şi suplimentar verificate în instanţa de apel, el declarând că la 16.11.2019 a fost la un prieten şi a servit băuturii alcoolice, după care s-a pornit acasă. Pe drum s-a întâlnit cu Andrei Frunză şi Gheorghe Bordei şi s-a întors înapoi la bar. La bar a venit şi Serghei Onceanu cu Siovuş Nabiev şi împreună au servit alcool. După aceasta au mers la bunelul lui Serghei Onceanu şi au servit vin. Aproximativ în jurul orei 02:00 se întorcea acasă în satul *****, mergând pe drum a auzit zgomote, precum se distrugea garduri. El se deplasa înainte, în spatele său mergea Gheorghe Bordei cu Andrei Frunză, iar Serghei Onceanu se afla înaintea sa, la un moment dat Serghei Onceanu i-a făcut vânt într-un gard din fortan şi l-a deteriorat. Siovuş Nabiev nu ţine minte unde era, probabil primul a plecat acasă. Tot atunci a auzit zgomot de sticlă stricată. În acel moment ei se aflau în cinci, după care au fugit toţi de acolo. La ieşirea din sat.***** s-a întîlnit cu Andrei Frunză şi Gheorghe Bordei şi împreună au mers acasă. Din spate se auzea zgomot de rupturi a gardurilor din lemn, dar nu a văzut cine a făcut-o. Pe Siovuş Nabiev nu l-a văzut să strice ceva, deoarece era întuneric, şi nici nu ţine minte dacă acesta a plecat mai înainte. La ieşirea din sat nu s-a întâlnit cu Siovuş Nabiev. Când mergeau pe drum alte persoane nu a observat. Nu a vorbit cu inculpaţii de ce au stricat gardurile (f.d.119, vol.II);

-declaraţiile inculpatului *Frunză Andrei* date în instanţa de fond şi suplimentar verificate în instanţa de apel, el declarând că vina nu recunoaşte. În luna noiembrie 2019, în jurul orei 18:00-19:00, împreună cu Gheorghe Bordei s-au deplasat din satul ***** în satul ***** direct la barul din sat. În bar era Siovuş Nabiev şi Serghei Onceanu. La bar au servit câte o bere, după care împreună au plecat la bunelul lui Serghei Onceanu. Acolo au servit băuturii alcoolice, după care în jurul orei 24:00 s-au dus acasă. Ajungând la marginea satului, împreună cu Gheorghe Bordei s-au dus în satul *****. Mergând pe drum nu au deteriorat careva garduri. Martorul Eduard Şcolnic era în stare de ebrietate şi nu ţinea minte ce s-a întâmplat atunci. Nu cunoaşte de ce ultimul a făcut asemenea declaraţii. Pe drum mergea el cu Gheorghe Bordei, iar la o distanţă

de aproximativ 20 metri, în spatele lor mergea Eduard Şcolnic. După părerea sa Eduard Şcolnic era în stare de ebrietate avansată. Nu cunoaşte de ce Eduard Şcolnic a oferit declaraţii împotriva lor. În seara respectivă Eduard Şcolnic a servit cu ei, toţi erau serviţi, nimeni din ei nu a reparat careva garduri (f.d.120, vol.II);

-declaraţiile inculpatului *Nabiev Siovuş* date în instanţa de fond şi suplimentar verificate în instanţa de apel, el declarând că nu recunoaşte vina. La 16.11.2019 în barul din satul ***** s-a întâlnit cu Andrei Frunză, Gheorghe Bordei şi Serghei Onceanu, unde au servit cîte o bere, după care au plecat la bunelul lui Serghei Onceanu. Ulterior în jurul orei 01:00 au plecat acasă, el a mers primul spre casă. În seara respectivă era în stare de ebrietate, însă era conştient, nu era agresiv şi nici nu a deteriorat careva garduri. El a plecat primul acasă deoarece locuia mai departe, iar băieţii au mers din urma sa. Eduard Şcolnic când s-a întâlnit cu ei era deja în stare de ebrietate. La bunelul lui Onceanu au servit vin aproximativ 2 ore. Când s-a dus acasă a trecut pe lângă gospodăriile părţilor vătămate, însă nu a observat careva garduri deteriorate deoarece era întuneric. Când a plecat acasă pe stradă nu se auzea gălăgie. Nu cunoaşte dacă Eduard Şcolnic era în stare de ebrietate când a oferit declaraţii. Din data de 16.11.2019 nu l-a mai văzut pe Eduard Şcolnic. Cunoaşte că Eduard Şcolnic şi-a schimbat declaraţiile, prin sat spune că nu cunoaşte nimic, însă la ***** a oferit declaraţii împotriva sa (f.d.121, vol.II);

-declaraţiile inculpatului *Onceanu Serghei* date în instanţa de fond şi suplimentar verificate în instanţa de apel, el declarând că nu recunoaştre vina. La 16.11.2019 s-a întâlnit cu Siovuş Nabiev, iar ulterior cu Gheorghe Bordei, Andrei Frunză şi Eduard Şcolnic şi au servit câte o bere. Ulterior, el le-a propus să meargă la bunelul său acasă să mai servească. Acolo au servit vin, după care Siovuş Nabiev le-a comunicat că merge acasă, după Nabiev s-a dus şi Eduard Şcolnic, iar el cu Andrei Frunză au decis să se ducă din urma acestora. În opinia sa el era cel mai treaz dintre toţi, ei s-au deplasat pe strada din centrul satului, având un comportament adecvat, nefiind agresivi, careva garduri nu au rupt. A doua zi când s-a dus la bunelul său a văzut la o persoană un gard deteriorat. Cu Eduard Şcolnic a făcut cunoştinţă pentru prima dată în seara respectivă. A doua zi nu a văzut gardul din metal deteriorat. Nabiev Siovuş şi Eduard Şcolnic s-au pornit înainte, iar ulterior s-au întâlnit toţi şi s-au despărţit spre casele fiecăruia. După ce au plecat băieţi careva zgomote pe drum nu s-a auzit. Acasă a ajuns în jurul orei 01:30, iar gardul deteriorat la văzut a doua zi la ora 10:00 (f.d.122, vol.II);

-declaraţiile inculpatului *Bordei Gheorghe* date în instanţa de fond şi suplimentar verificateîn instanţa de apel, el declarând că nu recunoaşte vina. La 16.11.2019, împreună cu Andrei Frunză s-au întâlnit în barul din satul ***** cu Siovuş Nabiev, Serghei Onceanu şi Eduard Şcolnic. Cu Eduard Şcolnic se cunoştea, ultimul se afla afară când ei au venit la bar. Împreună au servit câte o bere la bar, după care au pornit spre casa bunelului lui Serghei Onceanu, unde au servit vin. După aceasta s-au pornit spre casă, Nabiev a ieşit primul şi s-a dus acasă, ulterior a ieşit el şi Onceanu. Eduard Şcolnic mergea după Nabiev, iar el cu Frunză şi Onceanu mergeau după Eduard Şcolnic. La o intersecţie el cu Frunză s-a dus în vale, iar Onceanu s-a dus la el acasă. Când s-au despărţit la răscruce, Nabiev îl aştepta pe Onceanu, deoarece ei s-au dus împreună, iar pe Eduard Şcolnic nu l-a văzut. Când au ieşit de la bunelul lui Onceanu Eduard Şcolnic era înaintea lor, iar ulterior s-a pierdut. Anterior a fost condamnat pentru acţiunii similare, careva zgomote nu a auzit (f.d.123, vol.II).

În urma evaluării integrale a probelor cercetate Colegiul penal conchide, că instanţa de fond eronat a ajuns la concluzia privind achitarea lui Nabiev Siovuş în baza art.287 al.(2) lit.b) Cod penal RM.

Concluzia instanţei de apel rezultă din cele expuse în continuare.

Conform art.384 al.(3) CPP RM sentinţa instanţei de judecată trebuie să fie legală, întemeiată şi motivată.

Colegiul penal consideră că concluzia instanţei de fond privind achitarea lui Nabiev Siovuş în baza art.287 al.(2) lit.b) Cod penal RM nu se racordă la probele administrate, totalitatea probelor administrate şi cercetate suplimentar de către instanţa de apel nicidecum nu confirmă temeinicia sentinţei, fiind prezente pe cauză suficiente probe pertinente, concludente şi utile, care urmează a fi puse la baza unei sentinţe de condamnare.

Instanţa de fond în cadrul judecării cauzei penale nu a verificat multilateral şi obiectiv toate împrejurările de fapt şi de drept a cauzei în raport cu probele anexate la dosar, iar concluzia instanţei este eronată şi contravine cumulului de probe anexate la materialele cauzei penale.

Colegiul penal în urma evaluării integrale a probelor prezentate ajunge la concluzia că nu există dubii rezonabile în ceia ce priveşte vinovăţia inculpatului Nabiev Siovuş, că atît în cadrul urmăririi penale, cît şi în cadrul şedinţei de judecată au fost acumulate probe veridice suficiente care demonstrează comiterea de către inculpatul Nabiev Siovuş a infracţiunii incriminate.

Colegiul penal constată, că instanţa de fond eronat a ajuns la concluzia, că Nabiev Siovuş urmează a fi achitat de sub învinuirea formulată în baza art.287 al.(2) lit.b) Cod penal din motiv că fapta nu a fost comisă de către inculpat.

În acest aspect Colegiul penal indică, că potrivit declaraţiilor însăşi a inculpaţilor Bordei Gheorghe, Onceanu Serghei, Frunză Andrei şi Nabiev Siovuş, în seara de 16.11.2019 au fost toţi împreună şi au servit băuturi alcoolice şi au acţionat contrar normelor de conduită în societate, în loc public au distrus bunurile materiale a părţilor vătămate.

Faptele infracţionale de huliganism comise de inculpatul Nabiev Siovuş la data de 16.11.2019 a fost confirmat şi prin procese-le verbale de cercetare la faţa locului, precum şi prin prin declaraţiile părţilor vătămate *****, ***** ***** şi *****.

Mai mult ca atît Colegiul penal indică şi faptul, că inculpatul Nabiev Siovuş personal a depus în instanţa de apel cerere prin care a solicitat aplicarea în privinţa sa a actului amnistiei, ceia ce presupune recunoaşterea integrală a faptelor lui incriminate în baza art.287 al.(2) lit.b) Cod penal RM (f.d.229, vol.II).

Astfel, probele administrate în prezenta cauză, ce au servit obiect de cercetare judecătorească, inclusiv şi în instanţa de apel, denotă cu certitudine vinovăţia inculpatului Nabiev Siovuş în faptul comiterii infracţiunii prevăzute de art.287 al.(2) lit.b) Cod penal RM, dat fiind că inculpatul Nabiev Siovuş a comis acte de huliganism.

Astfel, se denotă cu certitudine vinovăţia inculpatului Nabiev Siovuş în comiterea infracţiunii incriminate. Inculpatul a săvîrşit o infracţiune şi fapta lui întruneşte elementele faptei prejudiciabile prevăzute de art.287 al.(2) lit.b) Cod penal RM.

Probele relevate şi analizate sunt admisibile, dat fiind că sunt administrate în conformitate cu prevederile Codului de procedură penală.

Rezumînd totalitatea acestor circumstanţe, Colegiul penal ajunge la concluzia, că învinuirea conţine toate elementele componenţei de infracţiune, acestea fiind demonstrate prin probe pertinente şi conludente, astfel încît soluţia privind achitarea inculpatului Nabiev Siovuş nu poate fi menţinută.

Reeşind din cele expuse mai sus, Colegiul penal reţine, că totalitatea probelor administrate corespund cerinţelor stipulate de art.101 CPP RM, adică sînt pertinente, concludente, utile pentru a putea fi puse la baza unei sentinţe de condamnare, ele fiind în coroborare între ele şi demonstrînd deplin vinovăţia inculpatului în săvîrşirea infracţiunii prevăzute de art.287 al.(2) lit.b) Cod penal RM.

În această ordine de idei, Colegiul penal indică, că potrivit modificărilor operate la legea nr.277-XVI din 18.12.2008, pusă în aplicare la 24.05.2009 prin care din conţinutul dispozitivului art.287 al.(1) Cod penal s-a exclus sintagma „exprimând o vădită lipsă de respect fată de societate", iar prin hotărârea Curţii Constituţionale nr.25 din 12.08.2021, s-a declarat neconstituţional cuvântul „grosolan" şi textul „cinism sau" din articolul 287 al.(1) din Codul penal, adoptat prin Legea nr.985 din 18 aprilie 2002, imputată inculpaţilor prin actul de sesizare a instanţei, respectiv instanţa de apel consideră necesar a exclude elementele date din fapta dovedită în acţiunile inculpaţilor.

În opinia Colegiului probele nominalizate şi examinate în ansamblu reprezintă o situaţie clară şi fără dubii a circumstanţelor de fapt şi *reţine ca constatată fapta, că:*

Inculpatul ***Gheorghe Bordei***, în noaptea spre 16 noiembrie 2019, acţionând din intenţii huliganice, de comun acord şi împreună cu Andrei Frunză, Serghei Onceanu şi Siovuş Nabiev, toţi fiind în stare de ebrietate alcoolică avansată, mergând pe o stradă din satul *****, raionul *****, încălcînd ordinea publică care s-a manifestat prin încălcarea normelor de drept, etice şi morale de comportare în societate, exprimând o vădită lipsă de respect faţă de societate, manifestând o obrăznicie deosebită şi demonstrându-şi bravura, conştientizând caracterul prejudiciabil al acţiunilor sale, prevăzând urmările lor şi dorind în mod conştient survenirea acestora, au deteriorat gardul confecţionat din lemn a gospodăriei lui *****, gardul din lemn a gospodăriei lui *****, gardul din lemn a gospodăriei lui *****, gardul din metal a gospodăriei lui *****, gardul din fortan a gospodăriei lui ***** *****, iar apoi, au arunca cu pietre geamurile casei lui *****, care au fost sparte, iar cioburile de sticlă au deteriorate un dulap din interiorul casei acesteia.

Inculpatul ***Andrei Frunză***, în noaptea spre 16 noiembrie 2019, acţionând din intenţii huliganice, de comun acord şi împreună cu Serghei Onceanu, minorul Gheorghe Bordei şi Siovuş Nabiev, toţi fiind în stare de ebrietate alcoolică avansată, mergând pe o stradă din satul *****, raionul *****, încălcînd ordinea publică care s-a manifestat prin încălcarea normelor de drept, etice şi morale de comportare în societate, exprimând o vădită lipsă de respect faţă de societate, manifestând o obrăznicie deosebită şi demonstrându-şi bravura, conştientizând caracterul prejudiciabil al acţiunilor sale, prevăzând urmările lor şi dorind în mod conştient survenirea acestora, au deteriorat gardul confecţionat din lemn a gospodăriei lui *****, gardul din lemn a gospodăriei lui *****, gardul din lemn a gospodăriei lui *****, gardul din metal a gospodăriei lui *****, gardul din fortan a gospodăriei lui ***** *****, iar apoi, au arunca cu pietre geamurile casei lui *****, care au fost sparte, iar cioburile de sticlă au deteriorate un dulap din interiorul casei acesteia.

Inculpatul ***Serghei Onceanu***, în noaptea spre 16 noiembrie 2019, acţionând din intenţii huliganice, de comun acord şi împreună cu Andrei Frunză, minorul Gheorghe Bordei şi Siovuş Nabiev, toţi fiind în stare de ebrietate alcoolică avansată, mergând pe o stradă din satul *****, raionul *****, încălcînd ordinea publică care s-a manifestat prin încălcarea normelor de drept, etice şi morale de comportare în societate, exprimând o vădită lipsă de respect faţă de societate, manifestând o obrăznicie deosebită şi demonstrându-şi bravura, conştientizând caracterul prejudiciabil al acţiunilor sale, prevăzând urmările lor şi dorind în mod conştient survenirea acestora, au deteriorat gardul confecţionat din lemn a gospodăriei lui *****, gardul din lemn a gospodăriei lui *****, gardul din lemn a gospodăriei lui *****, gardul din metal a gospodăriei lui *****, gardul din fortan a gospodăriei lui ***** *****, iar apoi, au arunca cu pietre geamurile casei lui *****, care au fost sparte, iar cioburile de sticlă au deteriorate un dulap din interiorul casei acesteia.

Siovuş Nabiev, în noaptea spre 16 noiembrie 2019, acţionând din intenţii huliganice, de comun acord şi împreună cu Serghei Onceanu, minorul Gheorghe Bordei şi Andrei Frunză, toţi fiind în stare de ebrietate alcoolică avansată, mergând pe o stradă din satul *****, raionul *****, încălcînd ordinea publică care s-a manifestat prin încălcarea normelor de drept, etice şi morale de comportare în societate, exprimând o vădită lipsă de respect faţă de societate, manifestând o obrăznicie deosebită şi demonstrându-şi bravura, conştientizând caracterul prejudiciabil al acţiunilor sale, prevăzând urmările lor şi dorind în mod conştient survenirea acestora, au deteriorat gardul confecţionat din lemn a gospodăriei lui *****, gardul din lemn a gospodăriei cet. *****, gardul din lemn a gospodăriei lui *****, gardul din metal a gospodăriei lui *****, gardul din fortan a gospodăriei lui ***** *****, iar apoi, au arunca cu pietre geamurile casei lui *****, care au fost sparte, iar cioburile de sticlă au deteriorate un dulap din interiorul casei acesteia.

Astfel Siovuş Nabiev, Serghei Onceanu, Andrei Frunză şi Gheorghe Bordei, au săvîrşit infracţiunea prevăzută de art.287 al.(2) lit.b) Cod penal.

Colegiul penal la stabilirea categoriei şi termenului pedepsei penale în privinţa lui Nabiev Siovuş se conduce de principiile generale de aplicare a pedepsei consfinţite în art.61 al.(2) CP RM, ţinând cont de scopul pedepsei penale întru restabilirea echităţii sociale, corectarea celui condamnat, precum şi prevenirea săvârşirii de către el a altor infracţiuni, la fel de criteriile generale de individualizare a pedepsei penale prevăzute de art.75 CP RM, şi anume de gravitatea faptei penale, ţinând cont de faptul că inculpatul a comis infracţiunea calificată ca fiind mai puţin grave, ţine cont de motivul infracţiunii, de persoana inculpatului, de influienţa pedepsei asupra corectării vinovatului.

La fel instanţa de apel ţine să menţioneze că inculpatul Nabiev Siovuş anterior nu a fost condamnat, a recunoscut vina sa în fapta incriminată prevăzută de art.287 al.(2) lit.b) Cod penal RM şi a solicitat aplicarea amnistiei.

Totodată, Colegiul penal indică, că Nabiev Siovuş, născut la *****, la data comiterii infracţiunii -16.11.2019 avea vîrsta de 20 ani.

Conform art.70 al.(3^1) Cod penal RM, la aplicarea pedepsei persoanelor care au atins vîrsta de 18 ani, dar nu au atins vîrsta de 21 de ani, care au săvîrşit infracţiune la vîrsta de la 18 pînă la 21 de ani, maximul pedepsei se reduce cu o treime. În cazul în care instanţa, ţinînd cont de personalitatea infractorului, ajunge la concluzia că doar prin aplicarea pedepsei în limitele generale se va atinge scopul pedepsei penale, aceasta poate dispune o pedeapsă în limitele prevăzute de legea penală pentru infracţiunea săvîrşită. Necesitatea aplicării pedepsei în limitele generale urmează a fi argumentată de către instanţa de judecată.

Din aceste considerente Colegiul penal consideră necesară numirea faţă de inculpatul Nabiev Siovuş pentru comiterea infracţiunii prevăzute de art.287 al.(2) lit.b) CP RM prin prisma prevederilor art.70 al.(3^1) Cod penal a pedepsei sub formă de amendă în mărime de 750 unităţi convenţionale, echivalentul a 37500 lei.

La părerea Colegiului penal pedeapsa numită este corespunzătoare gradului prejudiciabil al faptelor comise de inculpaţi şi circumstanţelor cauzei, corespunde normelor legale, va contribui la atingerea scopurilor pedepsei penale şi va fi suficientă pentru corectarea şi reeducarea inculpatului, în scopul prevenirii comiterii altor infracţiuni, precum şi pentru restabilirea echităţii sociale.

Cu referire la apelul declarat de inculpatul Bordei Gheorghe.

Judecînd cauza penală, instanţa de fond a verificat complet, sub toate aspectele şi în mod obiectiv circumstanţele cauzei şi a dat probelor administrate o apreciere legală din punct de

vedere al pertinenţei, concludenţei, utilităţii şi veridicităţii lor, iar toate în ansamblu din punct de vedere al coroborării lor, corect ajungînd la concluzia privind vinovăţia inculpatului Bordei Gheorghe şi făcînd o încadrare juridică justă a acţiunilor lui în baza de art.287 al.(2) lit.b) Cod penal RM.

Instanţa de fond just a apreciat că pe cauză sunt suficiente probe directe, utile şi veridice, care în ansamblu coroborează între ele şi care confirmă pe deplin vinovăţia inculpatului în fapta infracţională reţinută în sarcina lui.

Inculpatul Bordei Gheorghe prin apelul declarat a solicitat casarea sentinţei de condamnare în privinţa sa cu dispunerea achitării sale în baza art.287 al.(2) lit.b) Cod penal RM.

Inculpatul Bordei Gheorghe a depus în instanţa de apel cerere prin care a solicitat aplicarea în privinţa sa a Legii privind amnistia în legătură cu anivesarea a XXX-a de la proclamarea Independenţei Republicii Moldova (f.d.211, vol.II), iar ulterior inculpatul Bordei Gheorghe a depus în instanţa de apel cerere, prin care a indicat că solicită examinarea cauzei în lipsa sa fiind peste hotare la muncă, precum şi că susţine cererea de apel depusă şi solicită admiterea ei din alte motive decît cele expuse, şi anume să fie liberat de pedeapsă în legătură cu intervenirea termenului de prescripţie în temeiul art.60 Cod penal RM (f.d.239).

Respectiv, reieşind din solicitările formulate de inculpatul Bordei Gheorghe ulterior formulării apelului depus, Colegiul penal consideră inoportună expunerea referitor la solicitările şi temeiurile de achitare a inculpatului enunţate prin apelul declarat, or inculpatul solicită admiterea apelului din alte motive şi anume solicită să fie liberat de pedeapsă în legătură cu intervenirea termenului de prescripţie în temeiul art.60 Cod penal RM.

În acest aspect Colegiul penal indică, că se constată temeiurile prevăzute de art.60 al.(1) lit.b) Cod penal RM, art.389 al.(1), (4) pct.3), 6) Cod de procedură penală RM de liberare de pedeapsă penală în cazul expirării termenului de prescripţie.

La adoptarea soluţiei Colegiul penal operează cu prevederile art.60 al.(1) lit.b) Cod penal RM, potrivit căruia persoana se liberează de răspundere penală dacă din ziua săvîrşirii infracţiunii au expirat următoarele termene: a) 5 ani de la săvîrşirea unei infracţiuni mai puţin grave.

Colegiul penal menţionează şi prevederile art.60 al.(2) Cod penal RM, potrivit căruia prescripţia curge din ziua săvîrşirii infracţiunii şi pînă la data rămînerii definitive a hotărîrii instanţei de judecată.

Prevederile art.16 al.(3) Cod penal RM stabilesc că infracţiuni mai puţin grave se consideră faptele pentru care legea penală prevede pedeapsa maximă cu închisoare pe un termen de pînă la 5 ani inclusiv.

Sancţiunea art.287 al.(2) lit.b) Cod penal RM la data comiterii infracţiunii prevedea pedeapsa cu amendă în mărime de la 750 la 1350 unităţi convenţionale sau cu închisoare de pînă la 5 ani, astfel se califică ca fiind infracţiune mai puţin gravă.

Colegiul penal constată, că potrivit art.16 al.(3) Cod penal RM infracţiunea prevăzută de art.287 al.(2) lit.b) Cod penal RM, săvîrşită în anul 2019, reţinută în sarcina lui Bordei Gheorghe şi constatată în acţiunile lui, se clasifică ca fiind infracţiune mai puţin gravă.

Art.389 al.(4) pct.3) Cod de procedură penală reglementează, că sentinţa de condamnare se adoptă fără stabilirea pedepsei, în cazurile expirării termenului de prescripţie.

Totodată Colegiul indică, că inculpatul Bordei Gheorghe, a.n.*****, la momentul comiterii infracţiunii -16.11.2019, era minor şi avea vîrsta de 16 ani.

Respectiv, potrivit art.60 al.(7) Cod penal RM, termenele prescripţiei de tragere la răspundere penală se reduc pe jumătate pentru persoanele care la data săvîrşirii infracţiunii erau minori.

Dat fiind faptul că infracţiunea prevăzute de art.287 al.(2) lit.b) Cod penal RM a fost comisă la 16.11.2019, astfel din momentul comiterii pînă în prezent au trecut mai mult de 2,5 ani reieşind din prevederile art.60 al.(7) Cod penal, inculpatul recunoaşte vina, astfel Colegiul penal reţine că Bordei Gheorghe, recunoscut vinovat de săvîrşirea infracţiunii prevăzute de art.287 al.(2) lit.b) Cod penal RM, urmează a fi liberat de pedeapsă penală în temeiul expirării termenului de prescripţie şi astfel, în sensul dat, va fi adoptată o nouă hotărîre, potrivit modului prevăzut pentru prima instanţă.

Colegiul penal consideră că pedeapsa stabilită în privinţa lui Bordei Gheorghe prin sentinţa Judecătoriei Bălţi Sediul ***** din 24.08.2020 urmează a fi executată de sine stătător.

Subsecvent, Colegiul penal indică, că inculpaţii Nabiev Siovuş, precum şi inculpatul Frunză Andrei au depus personal în instanţa de apel cereri prin care au solicitat aplicarea în privinţa lor a a Legii privind amnistia în legătură cu anivesarea a XXX-a de la proclamarea Independenţei Republicii Moldova (f.d.229, f.d.241, 248-249, vol.II).

Potrivit art.411 Cod de procedură penală, instanţa de apel examinează cauza prin extindere cu privire la părţile care nu au declarat apel sau la care acesta nu se referă, avînd dreptul de a hotărî şi în privinţa lor, fără să creeze acestor părţi o situaţie mai gravă.

Astfel, reieşind din faptul că în privinţa lui Onceanu Serghei şi Frunză Andrei sentinţa nu a fost contestată, Colegiul penal reieşind din norma expusă, se va expune şi în privinţa lor, fără să le creeze o situaţie mai gravă.

Colegiul penal la stabilirea categoriei şi termenului pedepsei penale se conduce de principiile generale de aplicare a pedepsei consfinţite în art.61 al.(2) CP RM, ţinând cont de scopul pedepsei penale întru restabilirea echităţii sociale, corectarea celui condamnat, precum şi prevenirea săvârşirii de către el a altor infracţiuni, la fel de criteriile generale de individualizare a pedepsei penale prevăzute de art.75 CP RM, şi anume de gravitatea faptei penale, ţinând cont de faptul că inculpata a comis infracţiunea calificată ca fiind uşoară, ţine cont de motivul infracţiunii, de persoana inculpaţilor, de influienţa pedepsei asupra corectării vinovatului.

La fel instanţa de apel ţine să menţioneze că inculpatul Onceanu Serghei anterior nu a fost condamnat, iar Frunză Andrei anterior a fost condamnat, au recunoscut vina sa în fapta incriminată prevăzută de art.287 al.(2) lit.b) Cod penal RM şi regretă cele comise, având o atitudine critică faţă de faptele comise.

Din aceste considerente Colegiul penal consideră necesară numirea faţă de inculpatul Onceanu Serghei pentru comiterea infracţiunii prevăzute de art.287 al.(2) lit.b) Cod penal RM a pedepsei sub formă de formă de amendă în mărime de 750 (şapte sute cincizeci) unităţi convenţionale, ceea ce constituie 37500 (treizeci şi şapte mii cincisute) lei, iar în privinţa lui Frunză Andrei a pedepsei sub formă de închisoare pe termen de 2 a, după cum a fost stabilită pedeapsa de către instanţa de fond.

La părerea Colegiului penal pedeapsa numită corespunde gradului prejudiciabil al faptei comise de inculpaţi şi circumstanţelor cauzei, normelor legale, va contribui la atingerea scopurilor pedepsei penale şi va fi suficientă pentru corectarea şi reeducarea inculpaţilor, în scopul prevenirii comiterii altor infracţiuni, precum şi pentru restabilirea echităţii sociale.

În această ordine de idei Colegiul penal reţine, că prin Decretul Preşedintelui Republicii Moldova nr.307-IX din 29.12.2021 a fost promulgată Legea nr.243 din 24.12.2021 privind

amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea Independenţei Republicii Moldova.

Art.1 din Legea nr.243 din 24.12.2021 privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea Independenţei Republicii Moldova expres stabileşte, că prezenta lege se aplică condiţionat şi exclusiv persoanelor bănuite, învinuite şi inculpate, precum şi persoanelor condamnate, care sunt caracterizate pozitiv pe parcursul executării pedepsei, al perioadei de probaţiune sau al termenului de probă şi sunt evaluate psihologic ca prezentând risc de recidivă mediu sau redus, dacă persoanele respective cad sub incidenţa prevederilor art.2–5, 7, 8.

Totodată, reieşind din faptul, că la data examinării apelului, sunt în vigoare prevederile Legii RM nr.243 din 24.12.2021 privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenţei Republicii Moldova, solicitate de inculpaţi pentru aplicare prin cererea depusă, Colegiul va dispune liberarea inculpaţilor de executare a pedepsei penale în privinţa inculpaţilor Nabiev Siovuş şi Frunză Andrei în baza art.287 al.(2) lit.b) Cod penal RM.

Aceasta pentru, că potrivit art.2 alin.(1) a Legii RM nr.243 din 24.12.2021 privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenţei Republicii Moldova, procesul penal în privinţa infracţiunilor săvârşite până la adoptarea prezentei legi pentru care Cod penal nr.985/2002 prevede pedeapsa cu închisoare pe un termen de şapte ani, încetează la faza de urmărire penală sau la faza de judecare a cauzei, în baza cererii depuse de ei conform alin.(3) art.2 a legii.

Respectiv, lecturând materialele cauzei penale Colegiul atestă că, Nabiev Siovuş şi Frunză Andrei au comis infracţiunea prevăzută de art.287 al.(2) lit.b) la data de 16.11.2019, adică până la adoptarea Legii sus menţionate, ce constituie infracţiuni mai puţin grave, pedeapsa prevăzută pentru faptele comise fiind până la 5 ani închisoare, în instanţa de apel inculpaţii au depus cereri privind aplicarea în privinţa lor a actului amnistie.

Potrivit art.2 al.(3) al Legii menţionate se indică, că încetarea procesului penal conform al.(1) şi (2) are loc cu acordul scris al persoanei bănuite, învinuite sau inculpate.

Prin decizia în cauză Nabiev Siovuş şi Frunză Andrei au fost recunoscuţi vinovaţi şi condamnaţi pentru săvârşirea infracţiunii prevăzute de art.287 al.(2) lit.b) Cod penal RM, care la momentul comiterii faptei se pedepsea inclusiv cu închisoare de până la 5 ani.

În situaţia stabilită pe caz privind comiterea de către inculpaţi a infracţiunii reţinute în sarcina lor, Colegiul penal consideră că careva interdicţii în vederea aplicării actului de amnistie nu sunt.

Inculpaţii Nabiev Siovuş şi Frunză Andrei nu cad sub interdicţia reglementată la art.6 din prezenta lege, şi-au exprimat acordul privind aplicarea Legii privind amnistia.

Totodată, Colegiul penal consideră că pedeapsa stabilită în privinţa lui Frunză Andrei prin sentinţa Judecătoriei Bălţi Sediul ***** din 24.08.2020 urmează a fi executată de sine stătător.

Referitor la cererea avocatului Uncu Natalia în interesele inculpatului Onceanu Serghei de aplicare în privinţa ultimului a legii privind amnistia, Colegiul penal indică, că anterior în privinţa inculpatului prin ordonanţa procurorului în Procuratura raionului *****, Ceaica Dumitru din 30.09.2016 s-a dispus încetarea urmăririi penale şi clasarea procesului penal în legătură cu intervenirea amnistiei (f.d.179, vol.I).

Potrivit art.6 al.(1) lit.g) a Legii privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea Independenţei Republicii Moldova nr.243 din 24.12.2021, prevederile art.1-5 nu se aplică persoanei: bănuite, învinuite, inculpate sau condamnate pentru o infracţiune săvârşită cu

intenţie şi absolvită anterior în tot sau în parte, în temeiul actului de amnistie sau de graţiere, de pedeapsa stabilită pentru săvârşirea unei alte infracţiuni.

Reieşind din cele enunţate, în privinţa lui Onceanu Serghei nu poate fi aplicatul actul de amnistie, dat fiind că anterior în privinţa lui Onceanu Serghei s-a încetat urmărirea penală în legătură cu aplicarea actului de amnistie.

Referitor la *latura civilă*, Colegiul penal indică, că există temei legal pentru casarea sentinţei atacate în latura civilă, cu pronunţarea unei noi hotărîri, potrivit modului stabilit pentru prima instanţă, cu admiterea în principiu a acţiunilor civile intentate de părţile vătămate ***** *****, *****, ***** şi ***** împotriva la toţi inculpaţii Nabiev Siovuş, Bordei Gheorghe, Frunză Andrei şi Onceanu Serghei urmînd ca asupra cuantumului despăgubirilor cuvenite să hotărască instanţa civilă în ordinea procedurii civile.

Soluţia instanţei de apel se bazază pe următoarele considerente.

Părţile vătămate ***** *****, *****, ***** şi ***** la etapa urmăririi penale şi în şedinţa instanţei de fond la examinarea cauzei *nu au înaintat acţiune civilă*.

Tot aici, Colegiul penal menţionează şi jurisprudenţa CtEDO, cauza Ernst c.Belgiei (15 iulie 2003), unde Curtea a statuat, în principiu, că „atunci când victima unei infracţiuni se constituie parte civilă în procesul penal, aceasta semnifică introducerea unei cereri în despăgubiri, chiar dacă ea nu a cerut, în mod expres, repararea prejudiciului suferit. Prin dobândirea calităţii de parte civilă în procesul penal, ea are în vedere nu numai condamnarea penală a autorului infracţiunii, ci şi repararea pecuniară a prejudiciului pe care l-a suferit”.

Subsecvent Colegiul penal indică, că potrivit prevederilor art.23 al.(2) CPP RM, victima unei fapte care constituie componentă de infracţiune este în drept să ceară, în condiţiile prezentului cod, pornirea unei cauze penale, să participe la procesul penal în calitate de parte vătămată şi să-i fie reparate prejudiciile morale, fizice şi materiale.

Colegiul penal reţine, că în temeiul art.219 din Codul de procedură penală, acţiunea civilă în procesul penal poate fi intentată la cererea persoanelor fizice sau juridice cărora le-au fost cauzate prejudicii materiale, morale sau, după caz, le-a fost adusă daună reputaţiei profesionale nemijlocit prin fapta (acţiunea sau inacţiunea) interzisă de legea penală sau în legătură cu săvârşirea acesteia. Persoanele fizice şi juridice cărora le-a fost cauzat prejudiciu nemijlocit prin acţiunile interzise de legea penală pot înainta o acţiune civilă privitor la despăgubire prin: restituirea în natură a obiectelor sau a contravalorii bunurilor pierdute ori nimicite în urma săvârşirii faptei interzise de legea penală.

Prevederile art.221 al.(1) CPP reglementează că acţiunea civilă în procesul penal se întentează în baza cererii scrise a părţii civile sau a reprezentantului ei în orice moment de la pornirea procesului penal pînă la terminarea cercetării judecătoreşti.

Potrivit art.221 al.(2) din Codul de procedură penală, acţiunea civilă se înaintează faţă de bănuit, învinuit, inculpat, faţă de o persoană necunoscută care urmează să fie trasă la răspundere sau faţă de persoana care poate fi responsabilă de acţiunile învinuitului, inculpatului”;

Potrivit art.387 al.(1) CPP RM, o dată cu sentinţa de condamnare, instanţa de judecată, apreciind dacă sînt dovedite temeiurile şi mărimea pagubei cerute de partea civilă, admite acţiunea civilă, în tot sau în parte, ori o respinge.

Potrivit art.387 al.(3) CPP RM, în cazuri excepţionale cînd, pentru a stabili exact suma despăgubirilor cuvenite părţii civile, ar trebui amînată judecarea cauzei, instanţa poate să admită, în principiu, acţiunea civilă, urmînd ca asupra cuantumului despăgubirilor cuvenite să hotărască instanţa civilă.

Materialele cauzei atestă că prin cererea depusă de către ***** în adresa Inspectoratului de Poliţie ***** a solicitat să fie recunoscută în calitate de parte civilă, dat fiind că în urma infracţiunii i s-a cauzat un prejudiciu material considerabil în sumă de 2000 lei (f.d.86, vol.I).

Prin ordonanţa din 04.12.2019 ***** a fost recunoscută în calitate de parte civilă (f.d.87-88, vol.I).

Prin cererea depusă de către ***** ***** în adresa Inspectoratului de Poliţie ***** a solicitat să fie recunoscută în calitate de parte vătămată dat fiind că în urma infracţiunii i s-a cauzat un prejudiciu material considerabil în sumă de 5000 lei (f.d.91, vol.I).

Prin ordonanţa din 04.12.2019 ***** ***** a fost recunoscută în calitate de parte vătămată (f.d.92, vol.I).

Prin cererea depusă de către ***** ***** în adresa Inspectoratului de Poliţie ***** a solicitat să fie recunoscută în calitate de parte civilă, dat fiind că în urma infracţiunii de huliganism i s-a cauzat un prejudiciu material considerabil în sumă de 5000 lei (f.d.94, vol.I).

Prin ordonanţa din 04.12.2019 ***** ***** a fost recunoscută în calitate de parte civilă (f.d.95-96, vol.I).

Prin cererea depusă de către ***** în adresa Inspectoratului de Poliţie ***** a solicitat să fie recunoscută în calitate de parte vătămată, dat fiind că în urma infracţiunii i s-a cauzat un prejudiciu material considerabil în sumă de 2000 lei (f.d.104, vol.I).

Prin ordonanţa din 10.01.2020 ***** a fost recunoscută în calitate de parte vătămată (f.d.105-106, vol.I).

Colegiul penal indică, că în susţinerea poziţiei de încasare a prejudiciului solicitat la materialele cauzei nu au fost anexate careva acte care ar confirma cuantumul prejudiciului material solicitat, considerente din care în temeiul prevederilor art.387 al.(3) CPP RM, Colegiul penal ajunge la concluzia de a admite in principiu acţiunile civile intentate de părţile vătămate ***** *****, *****, ***** şi ***** împotriva inculpaţilor Nabiev Siovuş, Bordei Gheorghe, Frunză Andrei şi Onceanu Serghei privind încasarea prejudiciului material, urmînd ca asupra cuantumului despăgubirilor cuvenite să hotărască instanţa civilă.

În aspectul celor menţionate mai sus Colegiul penal conchide că apelurile declarate de procurorul în Procuratura raionului ***** Ramaşcan Marian şi inculpatul Bordei Gheorghe urmează a fi admise, inclusiv şi din alte motive decît cele invocate, prin extindere, cu casarea parţială a sentinţei, şi pronunţarea unei noi hotărîri, potrivit ordinii prevăzute pentru prima instanţă, în aspectul nominalizat.

Conducându-se de art.415 al.(1) pct.2) CPP RM, Colegiul penal al Curţii de Apel Bălţi-

D E C I D E:

Admite apelurile declarate de procurorul în Procuratura raionului ***** Ramaşcan Marian şi inculpatul Bordei Gheorghe, inclusiv şi din alte motive decît cele invocate, împotriva sentinţei Judecătoriei Bălţi Sediul ***** din 11.11.2021, sentinţă care se casează parţial, cu pronunţarea unei noi hotărîri potrivit modului stabilit pentru prima instanţă, după cum urmează:

Nabiev Siovuş se recunoaşte vinovat în săvîrşirea infracţiunii prevăzute de art.287 al.(2) lit.b) Cod penal RM, cu stabilirea pedepsei sub formă de amendă în mărime de 750 (şapte sute cincizeci) unităţi convenţionale, ceea ce constituie 37500 (treizeci şi şapte mii cincisute) lei.

Nabiev Siovuş se liberează de executarea pedepsei stabilită lui în baza art.2 al Legii nr.243 din 24.12.2021 privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea Independenţei Republicii Moldova.

Bordei Gheorghe se recunoaşte vinovat în săvîrşirea infracţiunii prevăzute de art.287 al.(2) lit.b) Cod penal RM, cu liberare de pedeapsă penală în temeiul expirării termenului de prescripţie prevăzut de art.60 al.(1) lit.b) şi art.60 al.(7) Cod penal.

Pedeapsa stabilită în privinţa lui Bordei Gheorghe prin sentinţa Judecătoriei Bălţi Sediul ***** din 24.08.2020 urmează a fi executată de sine stătător.

Frunză Andrei se recunoaşte vinovat în săvîrşirea infracţiunii prevăzute de art.287 al.(2) lit.b) Cod penal RM, cu stabilirea pedepsei sub formă de închisoare pe termen de 2 (doi) ani.

Frunză Andrei se liberează de executarea pedepsei stabilită lui în baza art.2 al Legii nr.243 din 24.12.2021 privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea Independenţei Republicii Moldova.

Pedeapsa stabilită în privinţa lui Frunză Andrei prin sentinţa Judecătoriei Bălţi Sediul ***** din 24.08.2020 urmează a fi executată de sine stătător.

Onceanu Serghei se recunoaşte vinovat în săvîrşirea infracţiunii prevăzute de art.287 al.(2) lit.b) Cod penal RM, cu stabilirea pedepsei sub formă de amendă în mărime de 750 (şapte sute cincizeci) unităţi convenţionale, ceea ce constituie 37500 (treizeci şi şapte mii cincisute) lei.

În temeiul art.64 al.(3/1) Cod penal Onceanu Serghei este în drept să achite jumătate din amenda stabilită dacă o plăteşte în cel mult 3 zile lucrătoare din momentul în care hotărîrea devine executorie. În acest caz se consideră că sancţiunea amenzii este executată integral.

Admite în principiu acţiunile civile intentate de părţile vătămate ***** *****, *****, ***** şi ***** împotriva inculpaţilor Nabiev Siovuş, Bordei Gheorghe, Frunză Andrei şi Onceanu Serghei urmînd ca asupra cuantumului despăgubirilor cuvenite să hotărască instanţa civilă în ordinea procedurii civile.

În rest se menţin dispoziţiile instanţei de fond.

Decizia este susceptibilă spre executare din momentul adoptării, dar poate fi atacată cu recurs la Curtea Supremă de Justiţie în termen de două luni de la data comunicării deciziei integrale.

Decizia integrală pronunţată în şedinţă publică la data de 20.12.2023.

Preşedintele şedinţei, judecător Rotaru Ala

Judecător Burdeniuc Ruslana

Judecător Puşca Dumitru